

Ekosystembaserad Havsförvaltning

FÖR ETT HAV I BALANS

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska
havs- och fiskerifonden

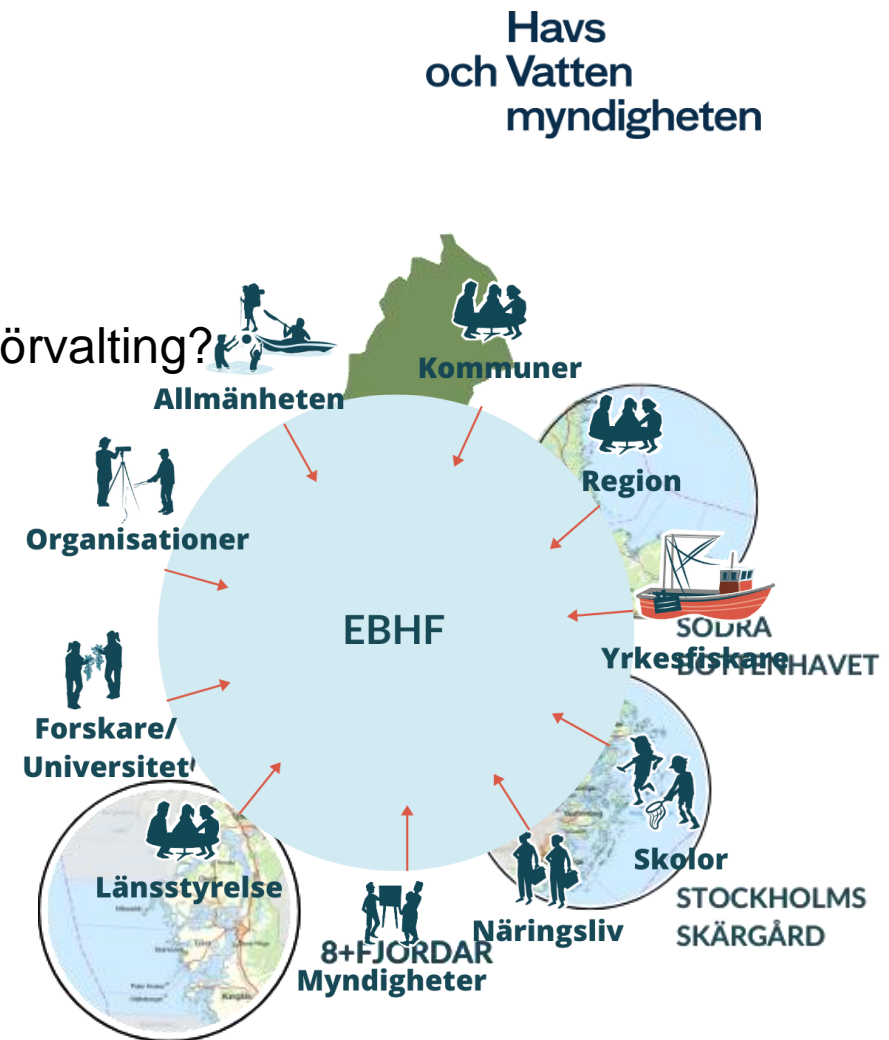
Havs
och Vatten
myndigheten

Länsstyrelsen
Stockholm

Hur det började

- » Idén till projektet föddes 2019 – Vad är Ekosystembaserad havsförvaltning?
 - » Brist på samordning
 - » Stuprörsförvaltning
 - » Försämrad havsmiljö
 - » Från strategi till genomförande – är det möjligt?
 - » Ta vara på engamangen som finns för havsmiljön
 - » Lära genom att göra!
- » Val av pilotområden
- » Kartläggning av aktörer för en bred förankring
- » Beviljas medel juni 2021 från Europiska havs- och fiskerifonden

Ekosystembaserad havsförvaltning

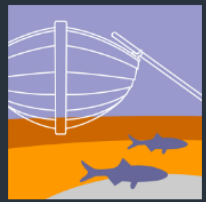
Tar hänsyn till att samspelet mellan människa och miljö ofta spänner över flera sektorer i samhället.

Ta hänsyn att arter i ett ekosystem påverkar varandra.

Bygger på bästa tillgänglig kunskap och vara anpassningsbar.

Fler perspektiv! Öppenhet och ett aktivt deltagande av en bredd av aktörer och intressenter.

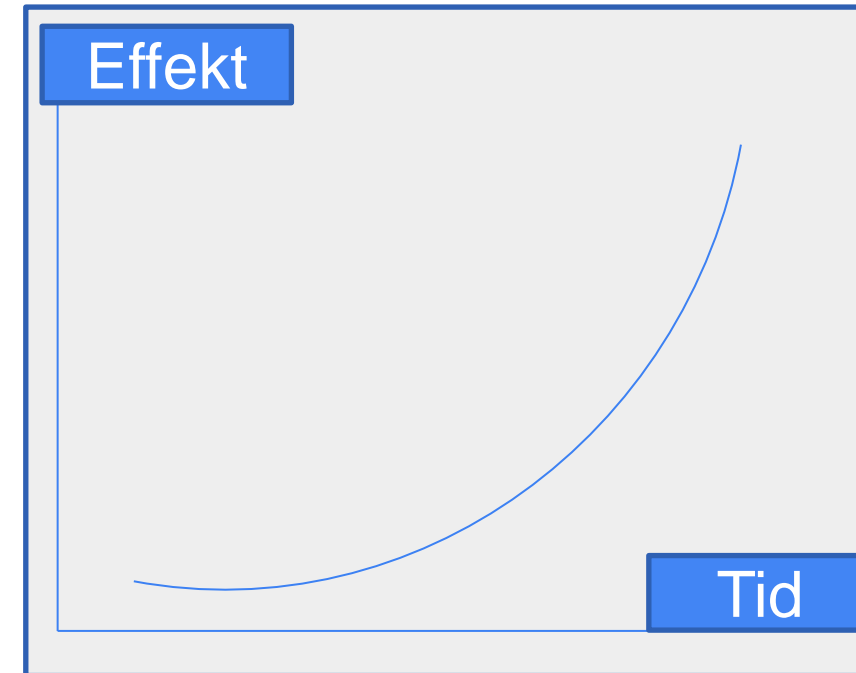
Hav i balans samt levande kust och skärgård

“Västerhavet och Östersjön ska ha en långsiktigt hållbar produktionsförmåga och den biologiska mångfalden ska bevaras. Kust och skärgård ska ha en hög grad av biologisk mångfald, upplevelsevärden samt natur- och kulturvärden. Näringar, rekreation och annat nyttjande av hav, kust och skärgård ska bedrivas så att en hållbar utveckling främjas. Särskilt värdefulla områden ska skyddas mot ingrepp och andra störningar.”

Riksdagens definition av miljömålet

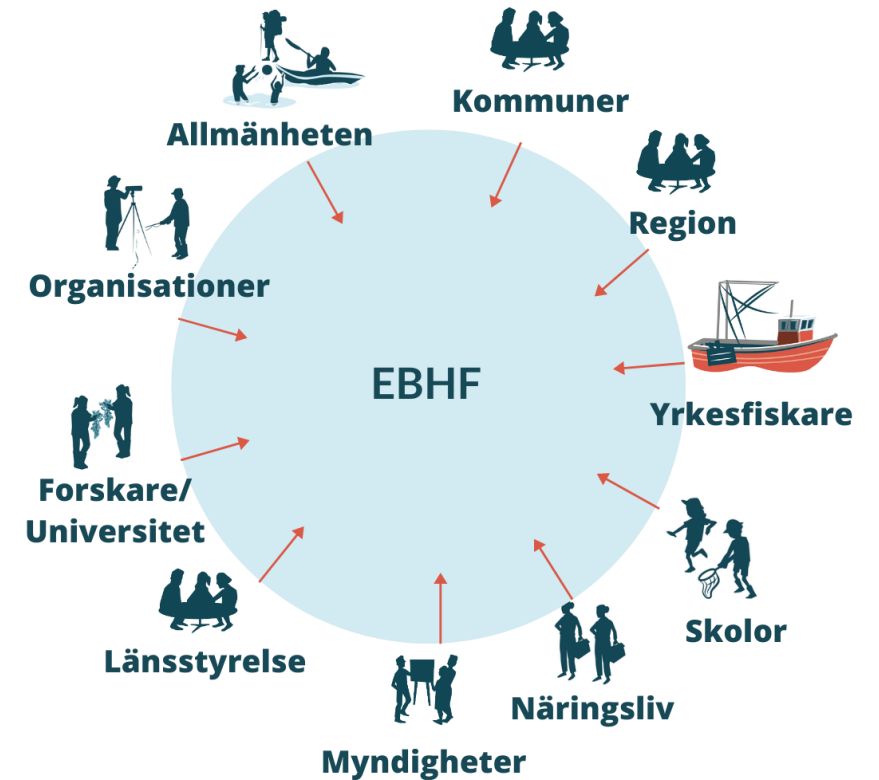
EBHF – en effektiv förvaltning

- » Kan identifiera viktiga frågor utifrån platsen
- » Snabbare informationsdelning/ snabbare att hitta rätt i förvaltningen
- » Precisa och förankrade genom samarbeten mellan forskare, lokala myndigheter och aktörer
- » Det krävs kontaktytor till nationella myndigheter som kan agera på beslutsunderlag
- » **Nätverket är en möjlighet – kommun, länsstyrelse, intressentorganisationer, och forskare**
- » Lokal åtgärdsorganisation som kan finansiera/ombesörja ett omfattande åtgärdsarbete (8+fjordar modellen) (2025 års arbete)

Ett levande hav – ökat skydd, minskad övergödning och ett hållbart fiske 2023/24:156

- Ekosystembaserad förvaltning av havet: central del

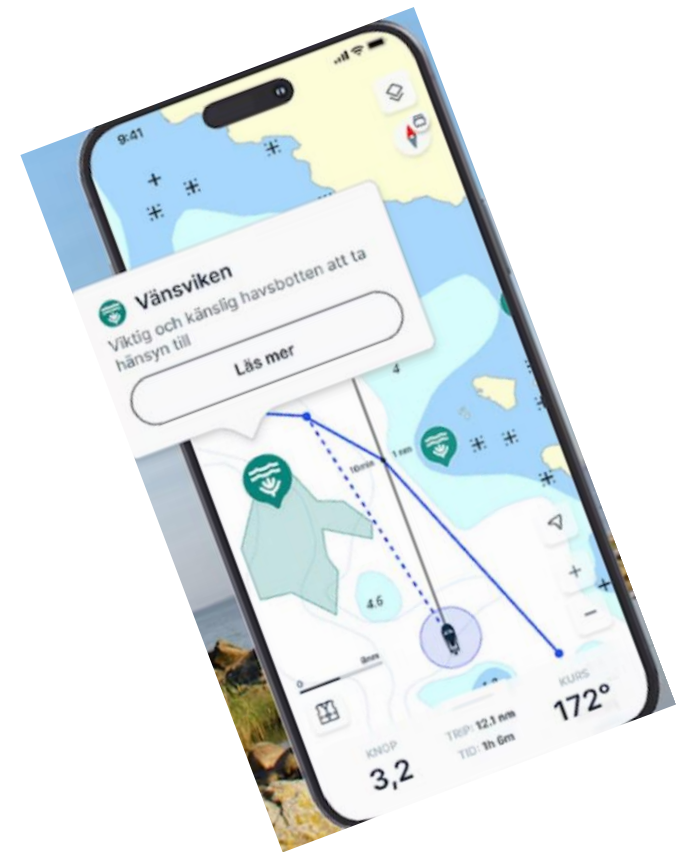
STOCKHOLMS
SKÄRGÅRD

2024 aktiviteter

- **Produkter:**
 - Miljöinformation i sjökort, samarbete med Skippo

Naturskydd och
fritidsbåtar

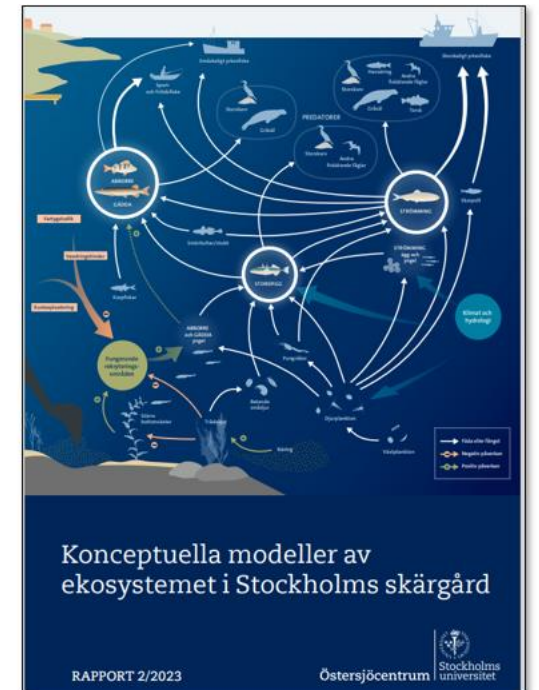
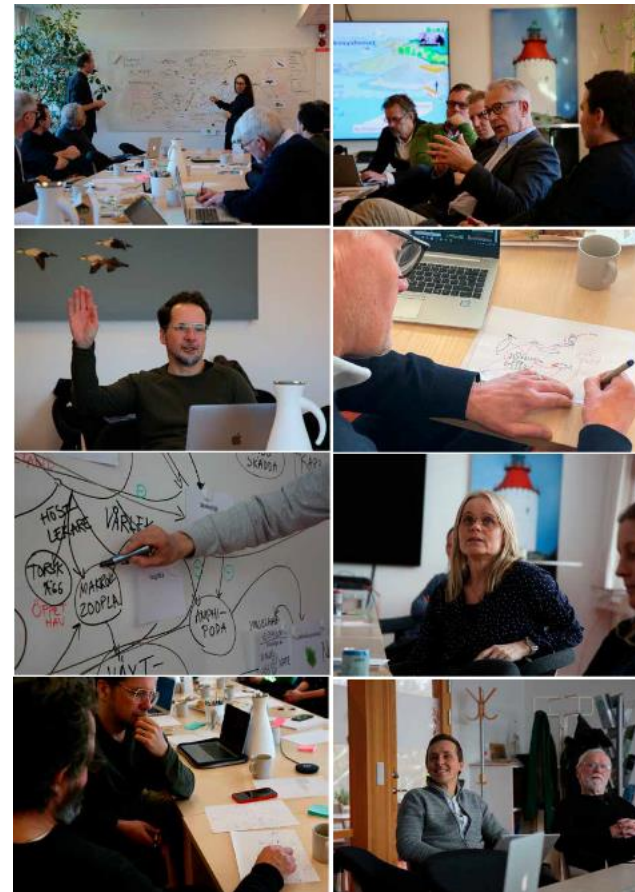
2024 aktiviteter

- **Produkter:**

- Miljöinformation i sjökort, samarbete med Skippo
- Konceptuella modeller av ekosystemet i Stockholms skärgård

**Regional
fiskeförvaltning**

Framtagna i dialog mellan fiskets intressenter, förvaltningen och forskningen

Författare: Sofia A. Wikström, Stockholms universitets Östersjöcentrum Alfred Sandström, Sveriges lantbruksuniversitet, Institutionen för akvatiska resurser Henrik Svedäng, Stockholms universitets Östersjöcentrum Henrik C. Andersson, Länsstyrelsen Stockholms län

2024 aktiviteter

- **Produkter:**
 - Miljöinformation i sjökort, samarbete med Skippo
 - Konceptuella modeller av ekosystemet i Stockholms s
- **Workshop:**
 - Hållbara besök och turism i skärgården (Värmdö)

Naturskydd och
fritidsbåtar

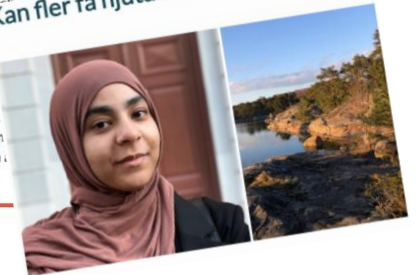
Återkoppling

Hållbara besök och turism i skärgården

Stort tack till er som var med vid workshopen "Hållbara besök i skärgården" den 22 april 2024. I detta dokument sammanfattar vi era tankar och fruktbara och intressanta kommande diskussioner i detta viktiga område. Vi som bjöd in är arbetsgruppen Naturskydd och Fritidsbåtar s. Ekosystembaserad havsförvaltning - Stockholm skärgård (ebbf). Det var hög kreativitet mellan aktörerna under dagen och känslan om vikten av att skapa förutsättningar att värna skärgårdens känsliga naturvägledning och olika styrmedel. Samtidigt finns det en vilja i skärgården.

Kan fler få njuta av skärgården?

Bakgrund

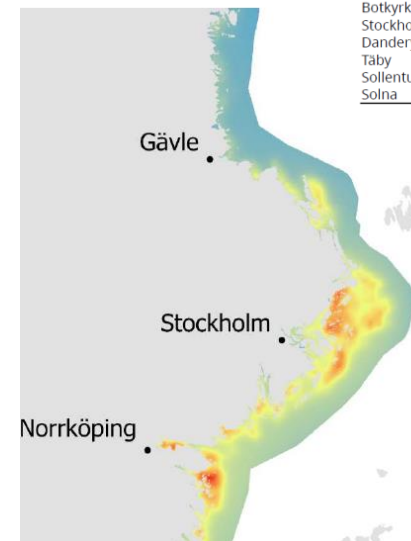
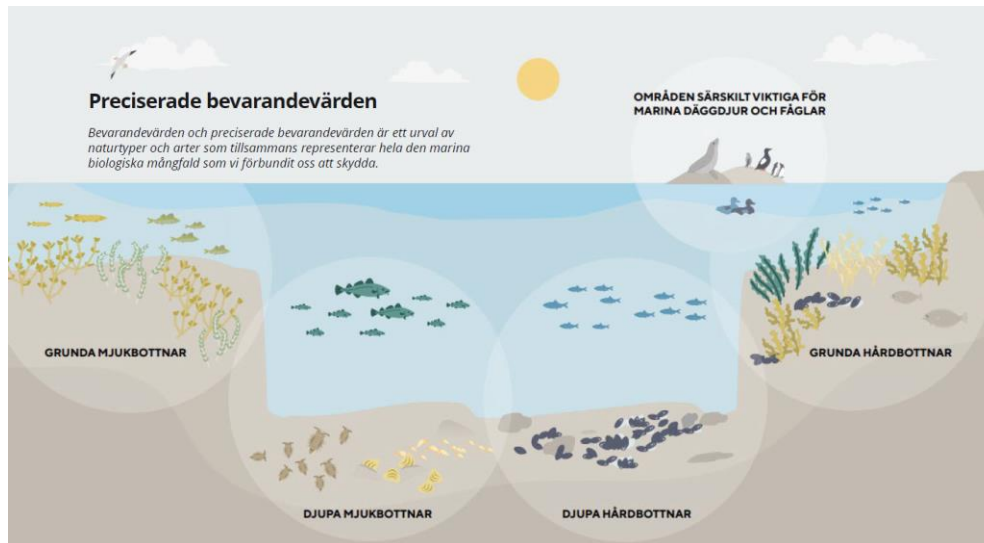
2024 aktiviteter

- **Produkter:**
 - Miljöinformation i sjökort, samarbete med Skippo
 - Konceptuella modeller av ekosystemet i Stockholms skär
- **Workshop:**
 - Hållbara besök och turism i skärgården (Värmdö)
 - Marint områdesskydd i Stockholms län (Stockholm)

Våra kustkommuner

Kommun	Kvkm hav	Hektar hav	Procent av länets havsområde
Norrtälje	3916,84	391684	40,90
Värmdö	2529,01	252901	26,41
Haninge	1715,44	171544	17,91
Nynäshamn	937,18	93718	9,79
Osteråker	231,27	23127	2,42
Södertälje	84,66	8466	0,88
Vaxholm	48,93	4893	0,51
Nacka	29,76	2976	0,31
Tyresö	28,11	2811	0,29
Lidingö	20,02	2002	0,21
Botkyrka	12,79	1279	0,13
Stockholm	7,16	716	0,07
Danderyd	6,11	611	0,06
Täby	5,19	519	0,05
Sollentuna	2,14	214	0,02
Solna	1,66	166	0,02

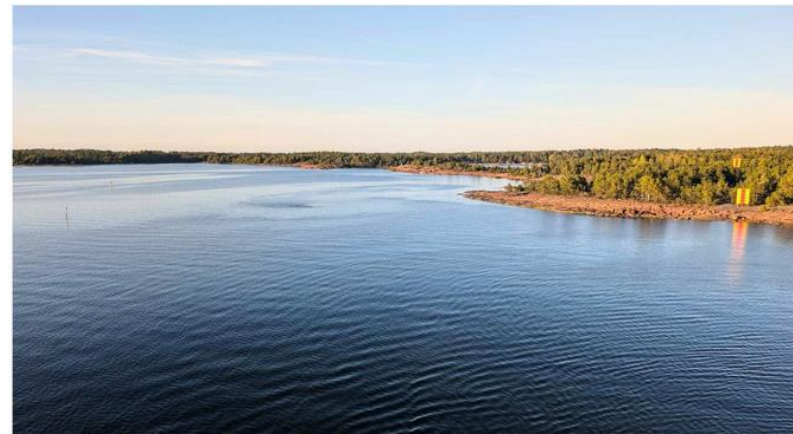
Modelleras art för art på basen av utbredningskartor och spridningsavstånd

- 22 arter av fisk - aktiv migration
- 8 arter vegetation

Total konnektivitet: medelvärden för alla arter

2024 aktiviteter

- **Produkter:**
 - Miljöinformation i sjökort, samarbete med Skippo
 - Konceptuella modeller av ekosystemet i Stockholms
- **Workshop:**
 - Hållbara besök och turism i skärgården (Värmdö)
 - Marint områdesskydd i Stockholms län (Stockholm)
 - Aktsamhetsområde Ålands hav (Åland)

2024 aktiviteter

- **Produkter:**
 - Miljöinformation i sjökort, samarbete med Skippo
 - Konceptuella modeller av ekosystemet i Stockholms skärgård
- **Workshop:**
 - Hållbara besök och turism i skärgården (Värmdö)
 - Marint områdesskydd i Stockholms län (Stockholm)
 - Aktsamhetsområde Ålands hav (Åland)
- **Torgmöte:**
 - Framtidens strömming

Framtidens strömming

Regional förvaltning
Ålands hav

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europeiska investeringar i landsbygdsområden

- Aktsamhetsområde Ålands hav (Åland)

• Torgmöte:

- Framtidens strömning

• Gemensamt med de andra pilotområdena:

- 4 tvärforum om säl- och skarvförvaltning (ett fysiskt i Göteborg)

2024 aktiviteter

- **Produkter:**
 - Miljöinformation i sjökort, samarbete med Skippro
 - Konceptuella modeller av ekosystemet i Stockholms skärgård
- **Workshop:**
 - Hållbara besök och turism i skärgården (Värmdö)
 - Marint områdesskydd i Stockholms län (Stockholm)
 - Aktsamhetsområde Ålands hav (Åland)
- **Torgmöte:**
 - Framtidens strömming
- **Gemensamt med de andra pilotområdena:**
 - 4 tvärforum om säl- och skarvförvaltning (ett fysiskt i Göteborg)
 - 28 frukostseminarium (digitala, alla inspelade)

Frukostseminarier
Tisdagar 08:30-09:15
ebhf.se

Arbetsgrupper (tematiska grupper)

Regional fiskeförvaltning

Förvaltningsplan
fisk och fiske

Naturskydd och fritidsbåtar

Processer och åtgärder

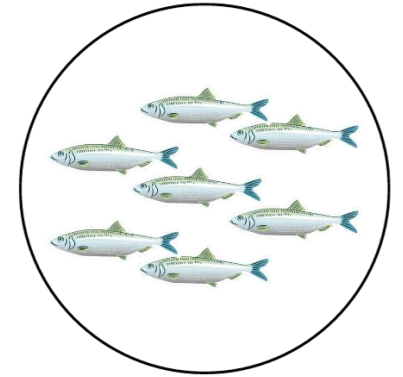
Vår 2025-
Workshop: Åtgärder
i Värmdö med
smultronmetoden

Fossilfri skärgårdstrafik

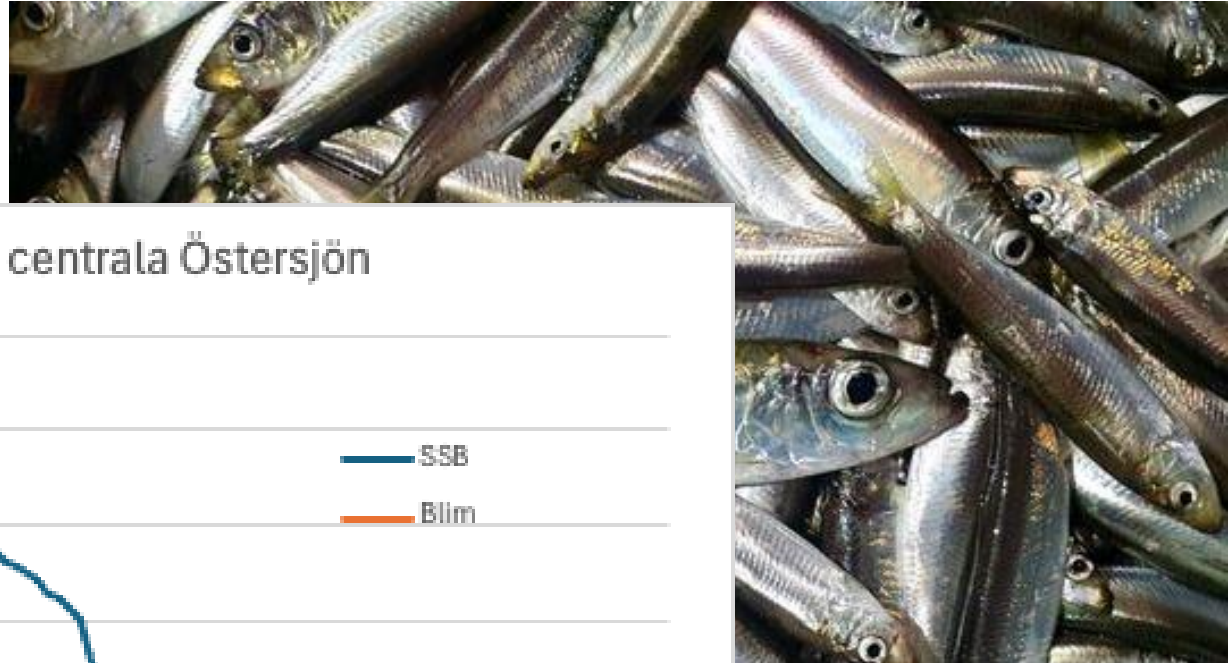
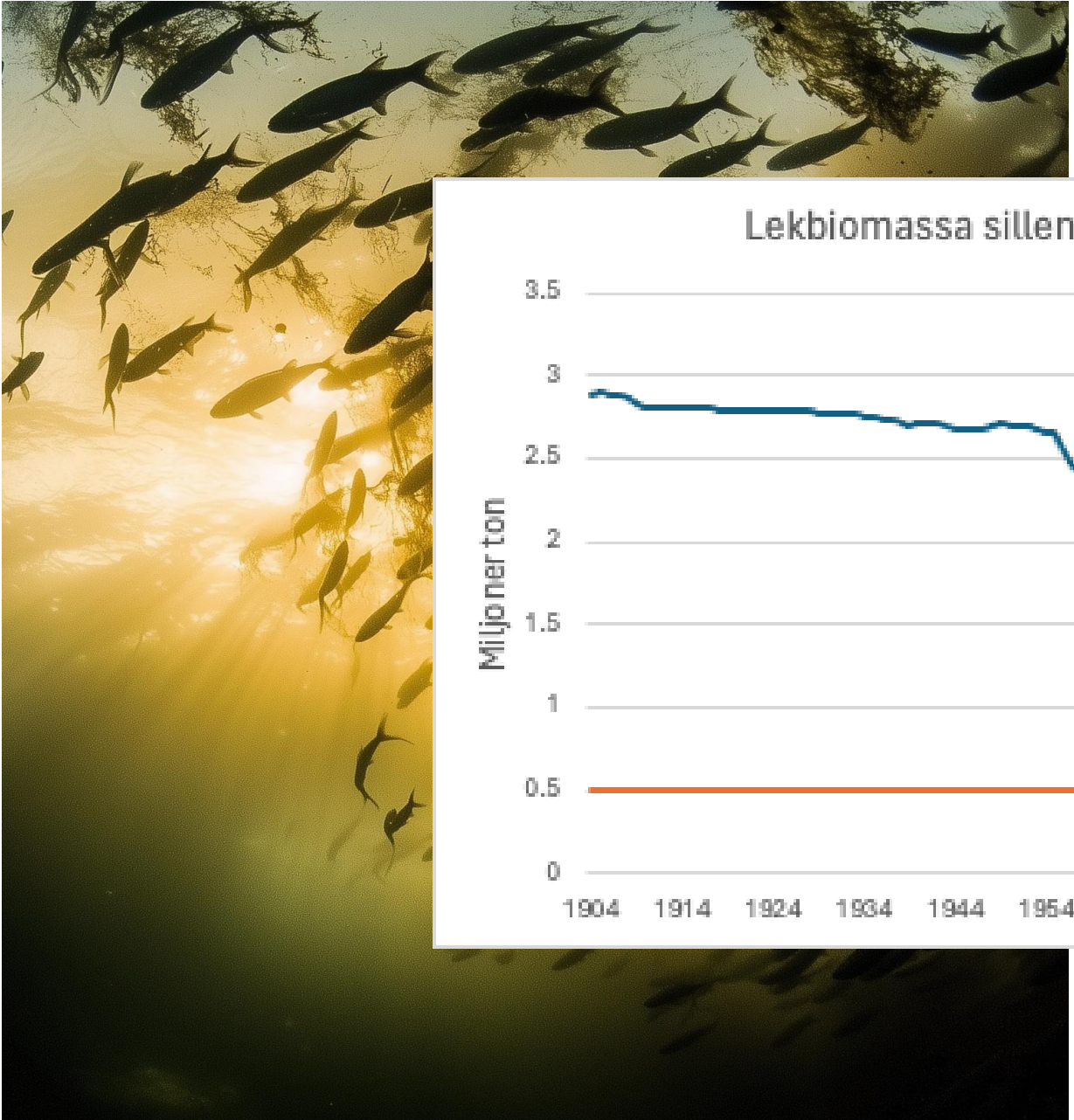
Hållbarhetsforum
Sluta tanka havet
Sjömackar

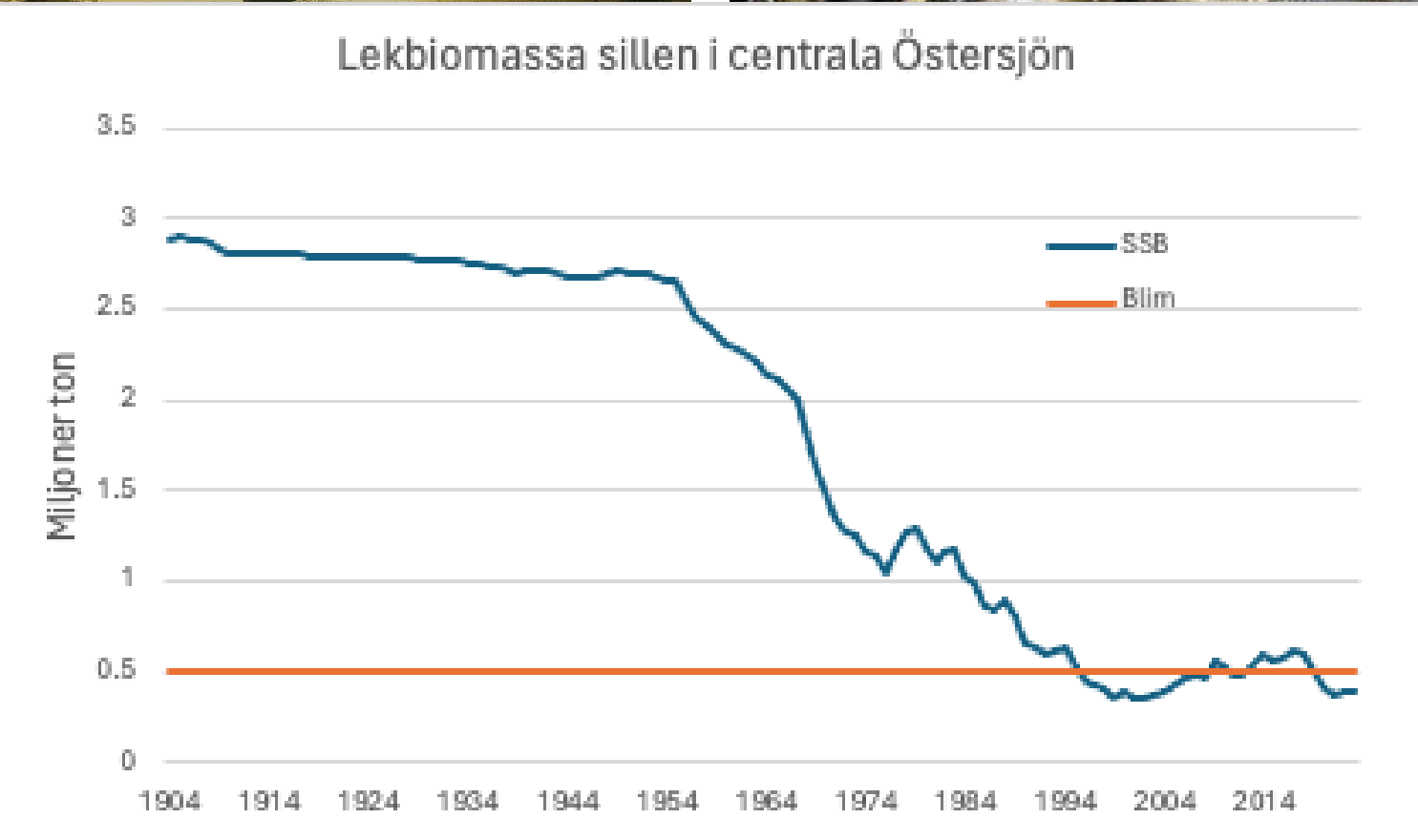
Ekosystemanalys strömming

Trålgränsuppdraget

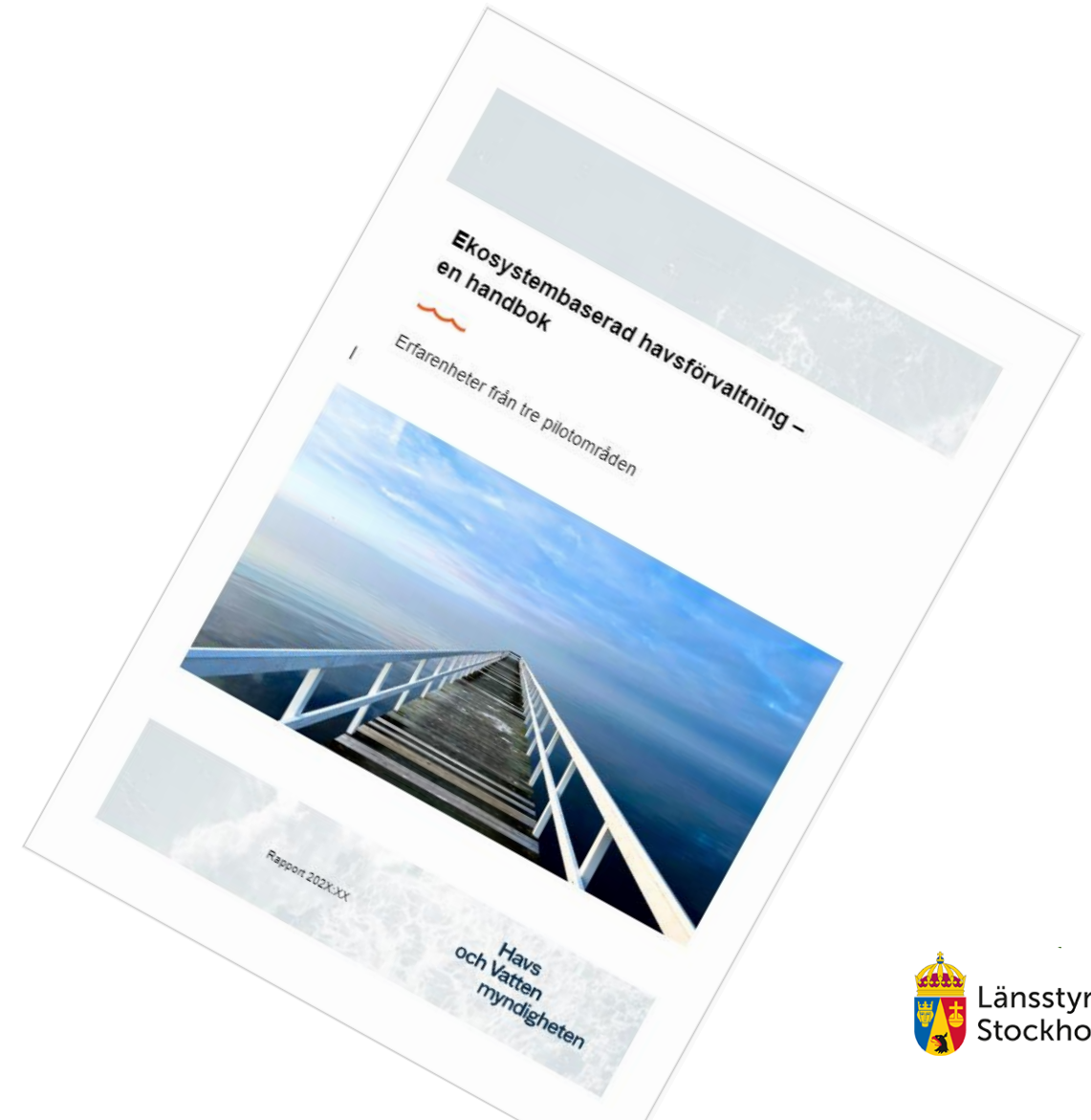
Östersjöns
ambassad

Lekbiomassa sillen i centrala Östersjön

- » Handbok för ekosystembaserad havsförvaltning som bygger på erfarenheterna i pilotområdena. Erfarenheter från de tre första åren (2021-2023)

Alla vill prata om säl och skarv

Energin gick inte att ta miste på under Tvårforum för säl och skarv den 4 september. Över 40 personer med olika koppling till frågan deltog på mötet för att hitta mer effektiva sätt att skapa en långsiktigt hållbar förvaltning.

LÄS MER

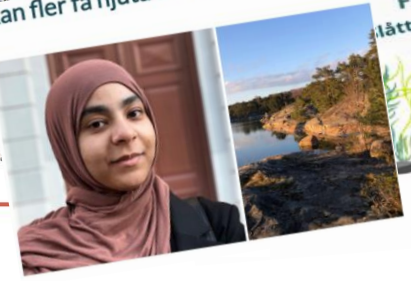
Återkoppling

Hållbara besök och turism i skärgården

Stort tack till er som var med vid workshopen "Hållbara besök" den 22 april 2024. I detta dokument sammanfattar vi era tankar, fruktbara och intressanta kommande diskussioner i detta viktiga Vi som bjöd in är arbetsgruppen Naturskydd och Fritidsbåtar i Ekosystembaserad havsförvaltning - Stockholm skärgård (ebhf). Det var hög kreativitet mellan aktörerna under dagen och känslan om vikten av att skapa förutsättningar att värna skärgårdens kärna naturvägledning och olika styrmedel. Samtidigt finns det en vilja i skärgården.

Kan fler få njuta av skärgården?

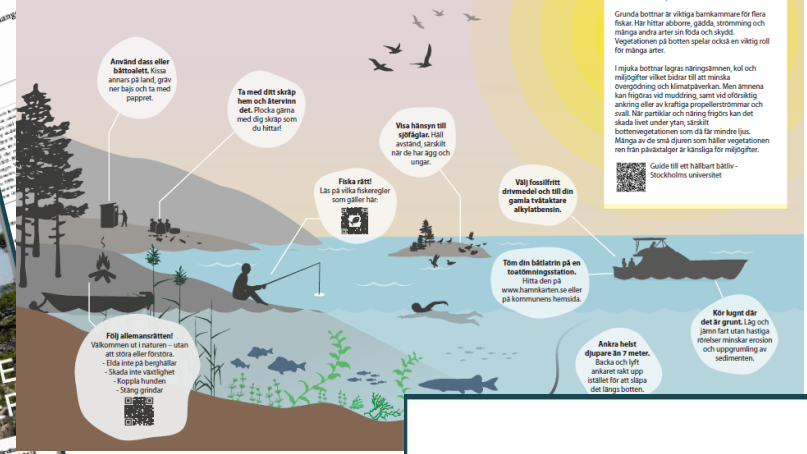
Frukostseminarier

Tisdagar 08:30-09:15
ebhf.se

Välkommen ut i Stockholms skärgård

- här ska både människor, djur och växter trivas!
Bli en skärgårdshjälte! Tips på hur du minskar din miljöpåverkan.

Vad har hänt med strömmingen i Stockholms skärgård?

Hans Erik Svärd, Stockholm universitet; Gustaf Ahnesjö, Länsstyrelsen Stockholm & Thomas Assarén, SLU

Kustfiskarna har i vårdande grad och långt ut i längre kuststräcker lärmat om att de inte längre hittar strömming, vilket styrks av att deras långre stig är mycket smala. Vassens utbredning av strömmingfiskarna är försvunnen. För att kunna förstå detta, men vi har utgått från en undersökning som gjordes för 20 år sedan. Resultatet visar att förändringen av strömming har minskat dramatiskt och att storöppan har tagit över. Det innebär att kustfiskarna inte och är överlevande för kustens ekosystem.

Strömmingens utbredning har minskat dramatiskt och i vissa områden har den nästan helt försvunnit. Detta beror på flera faktorer, bland annat minskad vassens utbredning och ökad konkurrens från storöppan. För att förstå detta, men vi har utgått från en undersökning som gjordes för 20 år sedan. Resultatet visar att förändringen av strömming har minskat dramatiskt och att storöppan har tagit över. Det innebär att kustfiskarna inte och är överlevande för kustens ekosystem.

Framöver: Regionala åtgärdsprogram

- » Utveckling som sker på nationell nivå inför kommande nationella åtgärdsprogram
- » Pilotområdena kan bli de första regionala åtgärdsprogrammen framarbetad i en EBHF
- » En tydlig leverans som kan förankras
- » Möjlighet att spela in till HaV och andra myndigheter
- » **Vad behöver förändras i vårt område – inom vilka områden?**

